
Назва закладу загальної середньої освіти

Календарно-тематичне планування навчальної дисципліни
«ІСТОРИЯ УКРАЇНИ»
у 7 класі
на 2023/2024 навчальний рік

учителя _____

Прізвище, ім'я, по батькові

Укладено згідно із модельною навчальною програмою «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001) та підручника «Історія України» для 7 класів закладів загальної середньої освіти /Г. М. Хлібовська, М. Є. Крижановська, О. В. Наумчук. Тернопіль: Астон, 2024. 192 с.

№ з/п урок у	Дата уроку	Зміст навчального предмета	Очікувані результати навчання	Види навчальної діяльності
Розділ 1.				
Вступ. Виникнення та становлення Русі-України				
1		Вступ Питання. 1. Періодизація доби Середньовіччя 2. Джерела з історії середніх віків. 3. Велике розселення слов'ян.	Після уроку учні/учениці зможуть: знати: • хронологічні межі Середньовіччя; • час великого розселення слов'ян; • види історичних джерел. Уміти: • співвідносити історичні періоди європейського Середньовіччя і княжої доби в Україні, а саме: 1) період становлення племінних князівств і союзів на українських теренах (V–IX століття) з добою раннього європейського Середньовіччя (середина V– кінець IX століття); 2) період існування Русі (IX–XIII століття) з добою зрілого Середньовіччя (X–XIII століття); 3) період руських князівств (XIII–XVI століття) з добою пізнього Середньовіччя (XIV–XV століття); • використовувати карту як джерело історичної інформації;	• Підготувати (усно або письмово) розповідь на тему «Велике розселення слов'ян» за алгоритмом: хронологічні межі Великого розселення слов'ян; причини масового переміщення слов'янських племен; результати Великого розселення слов'ян; історичні джерела про рух слов'янських племен.

			• аналізувати різновидові джерела з історії Великого розселення слов'ян. Ставлення: • розуміє історію княжої доби Русі-України в контексті європейського Середньовіччя.	
2.	Слов'янські племена на території України.	Питання 1. Антський племінний союз. 2. Зміна організації влади у східних слов'ян та їхні поселення. 3. Господарство та вірування східних слов'ян — предків українців.	Після уроку учні/учениці можуть знати: • хронологічні межі існування Антського племінного союзу; • племінні союзи слов'ян; • поняття: «язичництво», «збруцький ідол». Уміти: • показати на історичній карті територіальні межі Антського племінного союзу та розселення східнослов'янських племен на теренах України; • аналізувати історичні джерела з історії слов'янських племен; • навести приклади господарської діяльності слов'ян. Ставлення: • докладно описує життя і побут давніх слов'ян — предків українців.	• Позначити на контурній карті назви східнослов'янських племен, які проживали на теренах України.
3.	Народи Північного Причорномор'я.		Після уроку учні/учениці можуть знати: • поняття: «авари», «хозари», «печеніги»,	• Позначити на контурній карті територію Хозарського каганату, його столицю — місто Ітіль,

		Питання. 1. Авари. Хозари. 2. Печеніги. 3. Народи Криму.	«зимовище», «Хозарський каганат». • час перебування кочовиків на території України; • заняття кочових племен та народів Криму. Уміти: • визначати причини переміщення кочових на теренах України; • охарактеризувати Хозарський каганат. Ставлення: • усвідомлює необхідність ознайомлення з цивілізаційним внеском в історію України племен і народів, які населяли Північне Причорномор'я.	фортецю — Саркел. • Уявіть себе сучасником одного з кочових племен Північного Причорномор'я. Складіть п'ять питань, які б ви хотіли задати кочовикам. Запишіть їх у зошит.
4.		Утворення Русі-України. Питання. 1. Сусіди східних слов'ян. 2. Утворення Русі-України. 3. Зміцнення Київської держави.	Після уроку учні/учениці можуть знати: • поняття: «Русь-Україна», «Київська держава», «шлях із варягів у греки», «князь»; • дати походів на Візантію київських князів Аскольда, Олега. Уміти: • виявляти чинники, які вплинули на піднесення Києва і державотворчі процеси в Русі-Україні; • висловити аргументоване судження щодо діяльності князів Аскольда й Олега; • використовувати історичну карту як	• Здійснити віртуальну екскурсію шляхом із «варягів у греки».

			джерело інформації. Ставлення: • обґрунтовує значення виникнення Русі-України як важливого етапу української історії.	
5.		Русь-Україна за перших князів. Питання. 1. Княжіння Ігоря Рюриковича. 2. Київська княгиня Ольга. 3. Князь Святослав Ігорьович.	Після уроку учні/учениці можуть знати: • поняття «полюддя», «данина», «уроки», «погости»; • дати походів князів Ігоря, Святослава Ігорьовича. Уміти: • визначати та зіставляти наміри та результати діяльності перших князів Русі-України, висловлювати обґрунтовані судження щодо їхньої діяльності в минулому; • показати на історичній карті напрями походів перших князів. Ставлення: • розуміє роль перших князів Русі-України в процесі державотворення.	• Використовуючи інформацію з підручника та інтернет-ресурси, скласти міні-оповідання про діяльність княгині Ольги.
6.		Практична робота № 1 «Князь Святослав Ігорьович»	Після уроку учні/учениці можуть знати: • джерела, в яких йдеться про правління Святослава Ігорьовича. Уміти:	• Робота в парах. Скласти діалог про життя князя Святослава Ігорьовича із 6 запитань і відповідей.

			• характеризувати історичні джерела; • визначити основні події в житті князя Святослава Ігорьовича. Ставлення: висловлює власне судження щодо діяльності князя Святослава Ігорьовича.	
7.		Узагальнення за розділом «Вступ. Виникнення та становлення Русі-України»	• Учні удосконалять свої вміння та навички з історії становлення Русі-України як однієї із середньовічних держав Європи.	